

Ed. 139. Frumvarp til laga [126. mál]

um breyting á lögum nr. 79/1974, um fjáröflun til vegagerðar, sbr. lög nr. 78/1977.

(Lagt fyrir Alþingi á 108. löggjafarþingi 1985.)

1. gr.

1. gr. laganna, sbr. 1. gr. laga nr. 78/1977, orðist svo:

Greiða skal sérstakt innflutningsgjald — bensíngjald — af bensíni er fellur undir tollskrárnúmer 27.10.19. Gjald þetta skal frá og með 1. október 1985 nema 9,54 kr. af hverjum lítra.

2. gr.

5. gr. laganna, sbr. 2. gr. laga nr. 78/1977, orðist svo:

Af bifreiðum, sem nota annan orkugjafa en bensín, skal frá og með árinu 1986 greiða árlega þungaskatt til ríkissjóðs svo sem hér segir, sbr. þó 7. gr.:

Fyrir bifreiðar, sem eru allt að 2 000 kg að eigin þyngd, skal greiða fast árgjald 46 016 kr. Sé eigin þyngd bifreiðar 2 000 kg eða meiri skal gjaldið hækka um 2 633 kr. fyrir hver byrjuð 200 kg sem eigin þyngd bifreiðar er meiri en 2 000 kg. Bifreið sem er meira en 4 000 kg að leyfðri heildarþyngd, skal þó ætíð greiða gjald skv. 7. gr.

Af bifreiðum, sem ekið er gegn gjaldi samkvæmt löggiltum mælum, skal árgjaldið vera 30% hærra en að framan greinir.

Bensíngjald skv. 1. gr., árgjald þungaskatts skv. þessari grein og kílómetragjald skv. 7. gr. skulu vera grunntaxtar. Ráðherra er heimilt að hækka gjöld þessi allt að því að þau hækki í réttu hlutfalli við þá hækkun sem kann að verða á vísitölu byggingarkostnaðar, sbr. lög nr. 18 23. mars 1983. Grunntaxtar bensíngjalds, árgjalds þungaskatts og kílómetragjalds eru miðaðir við vísitölu 1. október 1985, þ.e. 229 stig.

Útsöluverð á bensíni skal hækka sem nemur bensíngjaldi.

Heimilt er ráðherra að láta hækkun, er hann kann að ákveða á bensíngjaldi skv. 4. mgr. þessarar greinar, ná til bensínbirgða sem til eru í landinu þegar hækkunin tekur gildi. Getur ráðherra ákveðið að þeir, sem hafa bensín til umráða er hækkun tekur gildi, séu skyldir til að tilkynna það innheimtumanni og aðstoða innheimtumann við könnun birgða sé þess óskað.

3. gr.

7. gr. laganna orðist svo:

Af bifreiðum, sem nota annan orkugjafa en bensín og eru 4 000 kg eða meira að leyfðri heildarþyngd, skal þungaskattur greiðast í formi gjalds fyrir hvern ekinn kílómetra samkvæmt öikumæli og koma í stað árlegs þungaskatts skv. 5. gr. þegar bifreiðar eiga í hlut. Af tengi- og festivögnum, sem eru 6 tonn eða meira að leyfðri heildarþyngd, greiðist þungaskattur á sama hátt.

Kílómetragjald skv. 1. mgr. skal vera sem hér segir:

Leyfð heildarþyngd bifreiðar, tonn	Gjald fyrir hvern ekinn km, kr.	Leyfð heildarþyngd bifreiðar, tonn	Gjald fyrir hvern ekinn km, kr.
4,0— 4,9	2,47	15,0—15,9	5,25
5,0— 5,9	2,63	16,0—16,9	5,67
6,0— 6,9	2,84	17,0—17,9	6,08
7,0— 7,9	2,98	18,0—18,9	6,45
8,0— 8,9	3,11	19,0—19,9	6,94
9,0— 9,9	3,25	20,0—20,9	7,31
10,0—10,9	3,45	21,0—21,9	7,73
11,0—11,9	3,58	22,0—22,9	8,22
12,0—12,9	4,03	23,0—23,9	8,61
13,0—13,9	4,41	24,0—24,9	9,00
14,0—14,9	4,88	25,0 og þyngri	9,44

Sé bifreið, festi- eða tengivagn notuð við flutninga, þar sem leyfð heildarþyngd nýtist ekki til fulls, er ráðherra heimilt að ákveða að gjaldskyldan miðist við aðra þyngd en leyfða heildarþyngd. Þá er ráðherra heimilt að ákveða að gjaldið skuli vera allt að 70% lægra fyrir akstur fólksflutningsvagna, sem sannanlega á sér stað vegna sérleyfisaksturs eða aksturs almenningsvagna í þéttbýli. Ráðherra getur, ef sérstaklega stendur á, veitt undanþágu frá því að ökumælisskyld bifreið, festi- eða tengivagn sé útbúin ökumæli enda fari ákvörðun þungaskatts fram á annan jafntryggan hátt.

Ráðherra er heimilt að ákveða að veittur skuli allt að 10% afsláttur af þungaskatti samkvæmt ökumæli sem fellur á akstur umfram 25 000 km á ári og allt að 20% af akstri umfram 45 000 km á ári.

Ökumælur skulu settir í bifreiðar, festi- eða tengivagna á kostnað eigenda þeirra. Um tegundir og útbúnað mæla, ísetningu þeirra, álestur, viðgerðir og eftirlit skal kveðið á í reglugerð.

4. gr.

Við lögina bætist ný grein, er verði 8. gr., og breytist tölusetning annarra greina í samræmi við það:

Þungaskatt skv. 7. gr. skal greiða þrisvar á ári eftir á og er gjalddagi skattsins 11. febrúar, 11. júní og 11. október ár hvert, en eindagi síðasti dagur sömu mánaða. Skal skatturinn greiddast fyrir hvert gjaldtímabil þar sem bifreið er skráð þegar álestur fer fram.

Eigandi eða umráðamaður bifreiðar skal, án sérstakrar tilkynningar, koma með bifreið sína til eftirlitsmanns fjármálaráðuneytis eða bifreiðaeftirlits á síðustu 20 dögum hvers gjaldtímabils, þ.e. á tímabilinu 20. janúar til 10. febrúar, 20. maí til 10. júní og 20. september til 10. október ár hvert og láta lesa á og skrá stöðu ökumælis.

Ef taka þarf ökumæli úr bifreið til viðgerðar skal setja annan ökumæli í stað hans. Nú verður því ekki við komið og er þá heimilt að veita tímabundna heimild til aksturs bifreiðarinnar gegn greiðslu daggjalds, er miðist við meðaltal ekinna kílómetra á dag á næstliðnu álesturstímabili samkvæmt álestursbók eða sambærilegu tímabili fyrra árs verði því við komið.

Sé ekki komið með bifreið eða vagn til álesturs á tilskildum tíma skal það varða eiganda eða umráðamann viðurlögum og falla þau á án tilkynningar til einstaks eiganda eða umráðamanns. Viðurlög þessi skulu vera 120 kr. á dag frá lokum álesturstímabils í allt að 30 daga. Skal innheimta þeirra ekki falla niður þó álestur fari síðar fram. Þá skal það varða eiganda og/eða umráðamann viðurlögum er samsvara allt að 10 000 km akstri á mánuði sé ökumælir óvirkur, innsigli rofið eða ekki er komið með bifreið eða vagn til álesturs á

tilskildum tíma. Fyrir ítrekað brot mega viðurlög þessi samsvara allt að 15 000 km akstri á mánuði. Þá skal og heimilt að taka bifreið eða vagn úr umferð sé ökumælir ekki settur í á tilskildum tíma eða ekki er komið með bifreið eða vagn til álesturs á tilskildum tíma. Á sama hátt er heimilt að taka úr umferð bifreið eða vagn hafi ökumælir verið misnotaður, innsigli í honum rofið eða önnur brot framin gegn lögum þessum eða reglugerðum settum samkvæmt þeim.

Ráðherra er heimilt að setja nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara með reglugerð.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Gjaldtaka kílómetragjalds skv. B- lið 2. gr. laga þessara öðlast gildi við upphaf þess álesturstímabils er hefst að loknum mælaálestri sem fram fer á tímabilinu 20. september til 10. október 1985.

Ákvæði til bráðabirgða.

Gjald skv. 1. gr. tekur einnig til bensínbirgða sem til eru í landinu hinn 1. október 1985. Þó skulu gjaldfrjálsir 300 lítrar hjá hverjum eiganda.

Gjaldið skal greiða hvort heldur bensínið er í vörslu eiganda eða ekki.

Hafi gjald skv. 1. gr. reglugerðar nr. 232/1985, um bensíngjald, verið greitt af birgðum sem til eru hinn 1. október 1985 skal greiða 2,74 kr. af hverjum lítra slíkra birgða sem til eru umfram 300 lítra hjá hverjum eiganda.

Hver sá sem á eða hefur til umráða 300 lítra af bensíni hinn 1. október 1985 skal skyldur að tilkynna það innheimtumanni innan 10 daga. Eigandi eða umráðamaður skal skyldur til að aðstoða við að kanna birgðir óski innheimtumadur slíkrar aðstoðar.

Innheimtumadur getur krafist upplýsinga frá bensíninnflytjendum og bensínsölum um sölu samkvæmt verslunarbókum til viðskiptamanna er fram fór fyrir 1. október 1985.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Um frumvarp þetta, sem lagt er fyrir Alþingi samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, vísast til fylgiskjals hér á eftir.

Fylgiskjal.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 79/1974, um fjáröflun til vegagerðar, sbr. lög nr. 78/1977.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS

samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti Hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð oss að ákveðið hafi verið að gera tillög um aukin framlög til vegamála í frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 1986. Fjár til þessara framlaga eigi að afla með hækkun gjalda af bensíni og hækkun þungaskatts af bifreiðum. Þar sem þungaskattur er innheimtur 4 mánuðum eftir álestur mæla þykir á því brýn nauðsyn að hækka skattinn strax til þess að skatturinn innheimtist á árinu 1986 í samræmi við áætlanir. Nauðsynlegt er að hækka gjöld af bensíni nú þegar til samræmis við breytingu á þungaskatti til þess að eigi komi til mismununn eftir gerð ökutækja.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög skv. 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið.

1. gr.

1. gr. laganna, sbr. 1. gr. laga nr. 78/1977, orðist svo:

Greiða skal sérstakt innflutningsgjald — bensíngjald — af bensíni er fellur undir tollskrárnúmer 27.10.19. Gjald þetta skal frá og með 1. október 1985 nema 9,54 kr. af hverjum lítra.

2. gr.

5. gr. laganna, sbr. 2. gr. laga nr. 78/1977, orðist svo:

Af bifreiðum, sem nota annan orkugjafa en bensín, skal frá og með árinu 1986 greiða árlega þungaskatt til ríkissjóðs svo sem hér segir, sbr. þó 7. gr.:

Fyrir bifreiðar, sem eru allt að 2 000 kg að eigin þyngd, skal greiða fast árgjald 46 016 kr. Sé eigin þyngd bifreiðar 2 000 kg eða meiri skal gjaldið hækka um 2 633 kr. fyrir hver byrjuð 200 kg sem eigin þyngd bifreiðar er meiri en 2 000 kg. Bifreið sem er meira en 4 000 kg að leyfðri heildarþyngd, skal þó ætíð greiða gjald skv. 7. gr.

Af bifreiðum, sem ekið er gegn gjaldi samkvæmt löggiltum mælum, skal árgjaldið vera 30% hærra en að framan greinir.

Bensíngjald skv. 1. gr., árgjald þungaskatts skv. þessari grein og kílómetragjald skv. 7. gr. skulu vera grunntaxtar. Ráðherra er heimilt að hækka gjöld þessi allt að því að þau hækki í réttu hlutfalli við þá hækkan sem kann að verða á vísitölu byggingarkostnaðar, sbr. lög nr. 18 23. mars 1983. Grunntaxtar bensíngjalds, árgjalds þungaskatts og kílómetragjalds eru miðaðir við vísitölu 1. október 1985, þ.e. 229 stig.

Útsöluverð á bensíni skal hækka sem nemur bensíngjaldi.

Heimilt er ráðherra að láta hækkan, er hann kann að ákveða á bensíngjaldi skv. 4. mgr. þessarar greinar, ná til bensínbirgða sem til eru í landinu þegar hækkanin tekur gildi. Getur ráðherra ákveðið að þeir, sem hafa bensín til umráða er hækkan tekur gildi, séu skyldir til að tilkynna það innheimtumanni og aðstoða innheimtumann við könnun birgða sé þess óskað.

3. gr.

7. gr. laganna orðist svo:

Af bifreiðum, sem nota annan orkugjafa en bensín og eru 4 000 kg eða meira að leyfðri heildarþyngd skal þungaskattur greiðast í formi gjalds fyrir hvern ekinn kílómetra samkvæmt öikumæli og koma í stað árlegs þungaskatts skv. 5. gr. þegar bifreiðar eiga í hlut. Af tengi- og festivögnum, sem eru 6 tonn eða meira að leyfðri heildarþyngd, greiðist þungaskattur á sama hátt.

Kílómetragjald skv. 1. mgr. skal vera sem hér segir:

Leyfð heildarþyngd bifreiðar, tonn	Gjald fyrir hvern ekinn km, kr.	Leyfð heildarþyngd bifreiðar, tonn	Gjald fyrir hvern ekinn km, kr.
4,0— 4,9	2,47	15,0—15,9	5,25
5,0— 5,9	2,63	16,0—16,9	5,67
6,0— 6,9	2,84	17,0—17,9	6,08
7,0— 7,9	2,98	18,0—18,9	6,45
8,0— 8,9	3,11	19,0—19,9	6,94
9,0— 9,9	3,25	20,0—20,9	7,31
10,0—10,9	3,45	21,0—21,9	7,73
11,0—11,9	3,58	22,0—22,9	8,22
12,0—12,9	4,03	23,0—23,9	8,61
13,0—13,9	4,41	24,0—24,9	9,00
14,0—14,9	4,88	25,0 og þyngri	9,44

Sé bifreið, festi- eða tengivagn notuð við flutninga, þar sem leyfð heildarþyngd nýtist ekki til fulls, er ráðherra heimilt að ákveða að gjaldskyldan miðist við aðra þyngd en leyfða heildarþyngd. Þá er ráðherra heimilt að ákveða að gjaldið skuli vera allt að 70% lægra fyrir akstur fólksflutningsvagna, sem sannanlega á sér stað vegna sérleyfisaksturs eða aksturs almenningsvagna í þéttbýli. Ráðherra getur, ef sérstaklega stendur á, veitt undanþágu frá því að öikumælisskyld bifreið, festi- eða tengivagn sé útbúin öikumæli enda fari ákvörðun þungaskatts fram á annan jafntryggan hátt.

Ráðherra er heimilt að ákveða að veittur skuli allt að 10% afsláttur af þungaskatti samkvæmt öikumæli sem fellur á akstur umfram 25 000 km á ári og allt að 20% af akstri umfram 45 000 km á ári.

Öikumælar skulu settir í bifreiðar, festi- eða tengivagna á kostnað eigenda þeirra. Um tegundir og útbúnað mæla, ísetningu þeirra, álestur, viðgerðir og eftirlit skal kveðið á í reglugerð.

4. gr.

Við lögin bætist ný grein, er verði 8. gr., og breytist tölusetning annarra greina í samræmi við það:

Þungaskatt skv. 7. gr. skal greiða þrisvar á ári eftir á og er gjalddagi skattsins 11. febrúar, 11. júní og 11. október ár hvert, en eindagi síðasti dagur sömu mánaða. Skal skatturinn greiddur fyrir hvert gjaldtímabil þar sem bifreið er skráð þegar álestur fer fram.

Eigandi eða umráðamaður bifreiðar skal, án sérstakrar tilkynningar, koma með bifreið sína til eftirlitsmanns fjármálaráðuneytis eða bifreiðaeftirlits á síðustu 20 dögum hvers gjaldtímabils, þ.e. á tímabilinu 20. janúar til 10. febrúar, 20. maí til 10. júní og 20. september til 10. október ár hvert og láta lesa á og skrá stöðu öikumælis.

Ef taka þarf öikumæli úr bifreið til viðgerðar skal setja annan öikumæli í stað hans. Nú verður því ekki við komið og er þá heimilt að veita tímabundna heimild til aksturs bifreiðarinnar gegn greiðslu daggjalds, er miðist við meðaltal ekinna kílómetra á dag á næstliðnu álesturstímabili samkvæmt álestursbók eða sambærilegu tímabili fyrra árs verði því við komið.

Sé ekki komið með bifreið eða vagn til álesturs á tilskildum tíma skal það varða eiganda eða umráðamann viðurlögum og falla þau án tilkynningar til einstaks eiganda eða umráðamanns. Viðurlög þessi skulu vera 120 kr. á dag frá lokum álesturstímabils í allt að 30 daga. Skal innheimta þeirra ekki falla niður þó álestur fari síðar fram. Þá skal það varða eiganda og/eða umráðamann viðurlögum er samsvara allt að 10 000 km akstri á mánuði sé öikumælir óvirkur, innsigli rofið eða ekki er komið með bifreið eða vagn til álesturs á tilskildum tíma. Fyrir ítrekað brot mega viðurlög þessi samsvara allt að 15 000 km akstri á mánuði. Þá skal og heimilt að taka bifreið eða vagn úr umferð sé öikumælir ekki settur í á tilskildum tíma eða ekki er komið með bifreið eða vagn til álesturs á tilskildum tíma. Á sama hátt er heimilt að taka úr umferð bifreið eða vagn hafi öikumælir verið misnotaður, innsigli í honum rofið eða önnur brot framin gegn lögum þessum eða reglugerðum settum samkvæmt þeim.

Ráðherra er heimilt að setja nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara með reglugerð.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Gjaldtaka kílómetragjalds skv. B-lið 2. gr. laga þessara öðlast gildi við upphaf þess álesturstímabils er hefst að loknum mælaálestri sem fram fer á tímabilinu 20. september til 10. október 1985.

Ákvæði til bráðabirgða.

Gjald skv. 1. gr. tekur einnig til bensínbirgða sem til eru í landinu hinn 1. október 1985. Þó skulu gjaldfrjálsir 300 lítrar hjá hverjum eiganda.

Gjaldið skal greiða hvort heldur bensínið er í vörslu eiganda eða ekki.

Hafi gjald skv. 1. gr. reglugerðar nr. 232/1985, um bensíngjald, verið greitt af birgðum sem til eru hinn 1. október 1985 skal greiða 2,74 kr. af hverjum lítra slíkra birgða sem til eru umfram 300 lítra hjá hverjum eiganda.

Hver sá sem á eða hefur til umráða 300 lítra af bensíni hinn 1. október 1985 skal skyldur að tilkynna það innheimtumanni innan 10 daga. Eigandi eða umráðamaður skal skyldur til að aðstoða við að kanna birgðir óski innheimtumaður slíkrar aðstoðar.

Innheimtumaður getur krafist upplýsinga frá bensíninnflytjendum og bensínsölum um sölu samkvæmt verslunarbókum til viðskiptamanna er fram fór fyrir 1. október 1985.

Gjört í Reykjavík, 20. september 1985.

Steingrímur Hermannsson.

Helgi Seljan.
(L. S.)

Magnús Þ. Torfason.

Albert Guðmundsson.